

Richter, Václav

Castrum doloris za Rombalda z Collalto ve Vídni

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. F, Řada uměnovědná. 1959, vol. 8, iss. F3, pp. 88-89

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/110604>

Access Date: 13. 12. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Typologie des Gehörs und des Musikerlebens überhaupt“ (Zf Mw XIII—1930, 21—28) a „Über das absolute Gehör“ (Zeitschrift für Musik 97—1930, 727—729).

¹⁵ Prozatím jsem se omezil na výzkum klavíristů a dirigentů.

¹⁶ O. A b r a h a m (l. c.) stanovil, že reakce na hudební sluchový podnět se u jedinců s absolutním sluchem pohybuje v hranici 0,394—0,605 sec., B. M. T ě p l o v (l. c.) považuje za mezní hranici dobu ne delší než 2 sec. Oba tyto badatelé počítali ovšem s prostým pojmenováním tónu, nepožadujíce přesného určení jeho oktávové polohy. Během mých pokusů netrvalo prosté pojmenování tónu déle než $\pm 0,5$ sec., kdežto určení oktávové polohy si někdy vyžádalo i ± 10 sec.

¹⁷ Srov. předchodí poznámku. Určování polohy bylo obtížnější zejména v hlubokých polohách (subkontra a kontra oktávě), a to jak v prostých pojmenováních, tak i v určení oktáv.

По поводу метода исследования абсолютного слуха. Автор, исходя из существующих исследований в области абсолютного слуха, развивает в этой статье предложенный Альбертом Веллек-ом метод исследования, основывающийся на системе испытательных рядов простых тонов, октав и аккордов. Печман изучает абсолютный слух в его взаимоотношении к общему музыкальному дарованию; он разработал метод опросных листов, увеличил количество испытательных примеров и количество испытательных рядов, добавив ряды аккордов и скопления аккордов. В ноэтическом отношении он опирается на исследования и требования советского ученого Б. М. Теплова. Статья представляет одну часть более обширного труда автора об абсолютном слухе.

Перевод: Роман Мразек

Zur Erforschung des absoluten Gehörs. Der Autor schließt an die bisherigen Forschungen über das absolute Gehör an und vertieft in seiner Studie Albert Wellek's Methode, die auf dem System von Versuchsreihen einzelner Töne, Oktaven und Akkorden beruht. Pečman ergründet das absolute Gehör im Zusammenhang mit der Musikbildung. Er ergänzt die Fragebogenmethode und erhöht die Anzahl der Versuchsbeispiele und der Versuchsreihen um eine Akkordreihe und um Akkordanhäufungen. Noetisch stützt er sich auf die Forschungen und Postulate des sowjetischen Forschers B. M. Těplov. Die Studie stellt die Einführung in eine größere Arbeit des Autors über das absolute Gehör vor.

Übersetzt von El. Hladká

Václav Richter: Castrum doloris za Rombalda z Collalto ve Vídni

Benátský feudál Rombaldo XIII. Collalto (1575—1630) vstoupil do habsburských služeb a v neklidné době udělal za Ferdinanda II. rychlou kariéru. Byl povýšen do stavu říšských hrabat, získal na Moravě velká panství Brnici a Něm. Rudolec, stal se předsedou vojenské dvorské rady, generálleutnantem a polním maršálem. K jeho pohřbu ve vídeňském kostele sv. Kříže se zachovalo podrobné vyúčtování (Státní archiv v Brně, Collaltský archiv, V/17/8).

Giovanni Batt. Carlone, stavitel (Baumeister), provedl castrum doloris a dostal za ně 266 tol. 60 kr. (20. XII. 1630), 156 tol. 56 kr. (6. II. 1631), 100 tol. (12. V. 1631).

Hans Frech, dvorní sochař a císař. komorní truhlář, zhotovil pro tento katafalk podle účtu (dat. Vídeň, 5. III. 1631) postamenty, sloupy, hlavní římsy, kopulovitý nástavec, osm velkých

soch, čtyři velké desky pro obrazy andělů a zbraní, dvaatřicet „armování“ na sloupy a jedno velké „armování“ uprostřed, čtyři visací svícny, lebky s hnáty na čtyři svícny, osm lebek s křídly na nástavec, osm hlavic s lebkami, dvanáct hlavic s lebkami pro pilastry, jednu velkou lebku na vrchol architektury s přesýpacími hodinami, deset lebek pod truhlu, dvacet lebek pro dvacet svícňů, šest vyřezávaných zlatých roun, velkou kartuš, helmici, dvě praporové žerdi, dvě maršálské hole, úhrnem za 1286 zl. Přijal 600 zl. (30. XII. 1630, 28. I. 1631, 6. II. 1631) a 500 zl. doplatek (2. IV. 1631).¹

Friedrich Stoll a *Kaspar Dölla*, malíři, provedli na castru doloris podle účtu (dat. Vídeň, 5. III. 1631) tyto práce: postříbření osmi soch, malbu osmi andělů se znaky a s nápisy, osm velkých a osm malých válečných emblémů na postamentech (stříbrem), lebky s hnáty na čtyřech postamentech (stříbrem), čtyři malé postamenty pro sochy, postříbření říms, postříbření lebek na všech hlavicích, rozvilin na hlavní římsě a nástavci, velké horní lebky s hodinami, postříbření všeho „armování“, visacích svícňů, lebek na svícnech, lebek na truhle, postříbření čtyř velkých kostlivců, pozlacení zlatých roun, natření celého castra černou barvou, postříbření skoro 300 svícňů, pozlacení kartaše a helmice, malbu dvou praporů na bílém damašku (na jedné straně křucifix, na druhé collaltský znak, oboustranné lemování), postříbření a pozlacení žerdi, malbu 630 znaků na regálu zlatem a stříbrem, celkem za 2638 zl. 54 kr. Dostali 900 zl. (18. XII. 1630, 15. I. 1631, 31. I. 1631) a 1350 zl. (2. IV. 1631).

Hans Rauscher, soustružník, vysoustruhoval na příkaz G. B. Carlona všechny svícny za 127 zl. 52 kr. a přijal 15. II. 1631 127 zl.

Zikmund Frauhofer, tesař, dodal Frechovi na příkaz G. B. Carlona materiál za 118 zl. 22 kr. Byl vyplacen 108 zl. 9. II. 1631.

Jiří Khiessewätter, dvorní zámečník, zhotovil na příkaz G. B. Carlona hlavně kování svícňů za 195 zl. 16 kr. Vyplacen 170 zl. 15. II. 1631.

Robert (Ruprecht?) de Nouell, dvorní vyšívač, vyšil osm znaků stříbrem a zlatem za 360 tolarů. Splátky přijal 20. XII. 1630, 4. I. 1631, 17. II. 1631.

Existuje-li rytina collaltského castra doloris, jsem v dostupné literatuře nezjistil.²

¹ H. Frech měl v dílně dvanáct tovaryšů.

² Podle účtu Da Ambrosia Prumtalyho (dat. Vídeň, 26. XI. 1630) bylo použito k pohřbu za 8923 zl. 50 kr. textilií. Doklad je zajímavý tím, že v něm jsou účtovány různé druhy suken (broumovského, lanškrounského, slezského, anglického, benátského atd.) a jejich ceny v loktech. Shora zaznamenání umělci, účastnivší se práce na katafalku, dostali všichni oděvy. Jako krejčí se uvádějí dvorní mistr Friedrich Perkher a Michal Stängel.